

Nederlandse Kring van Fuchsia-rienden

Fuchsiana

55e jaargang no. 6 • December 2019

Verschiint 6 x per jaar

*Prettige feestdagen en een voorspoedig
2020*

- Advertentie -

Fuchsia's & Pelargoniums voor een bijzonder assortiment

- 3500 soorten Spek Fuchsia's
- 400 soorten Pelargoniums
- eenjarige zomerbloeiërs
- zomerbloemenpluktuin
- arrangementen voor groepen

Start nieuw seizoen za 7 maart.

We wensen u goede kerstdagen en
een gezond nieuwjaar toe.

7 mrt. t/m 27 juni ma t/m za 9:00 - 12:00 uur
13:00 - 17:00 uur

1 juli t/m 31 okt wo t/m za 9:00 - 17:00 uur
2e Paasdag, Hemelvaartdag, 2e Pinksterdag en Koningsdag open van
11.00 tot 17.00 uur

Voor bestellen van stekken zie:
www.fuchsiakwekerij.nl

kwekerij
Van der Velde

Borchgraverweg 3a | 8181RW Heerde | Tel. 0578-695727
www.kwekerijvandervelde.nl | info@kwekerijvandervelde.nl

Fuchsiana

Inhoudsopgave

55e jaargang - nr. 6 • December 2019

Colofon.....	04
Van de voorzitter.....	05
Van de redactie.....	06
Joke schrijft.....	07
Contributie 2020.....	07
De systematiek van de kroonloze fuchsia's van Zuid-Amerika, deel 5.....	08
Fuchsia's in Aquarel - 111 'Blauer Engel'.....	10
Rectificatie.....	11
Nominatie keuringen 2019.....	12
Ledensecretariaat.....	14
Kleurenplaten 'Frederike' en 'Foxtrot'.....	15
Product of Holland CCXXIX.....	19
"On"kruiden, deel 21, Plantago major: Grote weegbree.....	20
Bezoek uit Zwitserland.....	22
Van de webmaster.....	24
Rapport financiële verslagen regio's 2018.....	26
Uitgebreide Technische Commissie (UTC).....	29
Kalender.....	30
Regiobladen en regionieuws.....	31

Officieel orgaan van de Nederlandse Kring van Fuchsiavrienden

Hoofdbestuur

Voorzitter:
Cor van Empel
Timmermannsweg 87, 5813 AM
Ysselsteyn
Tel. 0493-52 95 54 • voorzitter@nkvf.nl

Secretaris:
Margo Vaandrager
Brugstraat 14, 1906 WV Limmen
Tel. 072-505 17 89 • secretaris@nkvf.nl

**Penningmeester tevens
vicevoorzitter:**
Cor Boom
Henry Dunantstraat 19, 2861 VD
Bergambacht
Tel. 0182-35 46 78 •
penningmeester@nkvf.nl

Algemeen lid:
Joke Koek
Rembert Dodoensstraat 1, 2203 BR
Noordwijk
Tel. 071-361 08 87 • alg.lid2@nkvf.nl

Ledensecretaris:
Tiny v.d. Sande
Bergstraat 4, 5298 VK Liempde
Tel. 0411-63 15 91 •
ledensecretaris@nkvf.nl

Algemeen lid:
Coen Bakker
Dinkelstraat 7, 1972 NB IJmuiden
Tel. 0255-53 50 07 •
alg.lid1@nkvf.nl

Voorzitter UTC:
Jan de Groot
Biesenkamp 57, 8081 JA Elburg
Tel. 0525-68 25 64 •
utc.voorzitter@nkvf.nl

Notulist:
Leen Klok
Abbewerveweg 1a, 3238 LH Zwartewaal
Tel. 0181-46 18 69 • l.klok@planet.nl

Voorpagina: 'Red Jacket'
Groeiwijze: Hangend
Veredelaar: Waltz, 1958 US
Fuchsiafoto: Jos Wagemans

Redactie Fuchsiana:

Voorzitter redactie Fuchsiana:
Sjaak Loef
Sparrengaarde 4, 2742 DM Waddinxveen
Tel. 0182-64 91 20 •
eindredactie@nkvf.nl

Ria Nauta
Puntenburgerlaan 42, 3812 CE
Amersfoort
Tel. 033-465 08 72 •
advertenties.redactie@nkvf.nl

Gerard Rosema
Harmelerwaard 17a, 3481 LC Harmelen
Tel. 0348-44 29 65 •
secretaris.redactie@nkvf.nl

Vacature

Webmaster:

Ton van der Vorst
Generaal Bentinckstraat 20,
5623 GX Eindhoven
Tel. 06-19196786 •
webmaster@nkvf.nl

Ereleden:

Mieke Meursing, Jan de Nie en Herman de Graaff.

Bankrekeningnummer ledensecretariaat:
ING Bank nr. NL32INGB0001691900

Internet: www.nkvf.nl

Facebook: www.facebook.com/NKvF1965

ISSN nr.: 1382-2004

Copyright:

*Zonder schriftelijke toestemming van de redactie
mogen geen artikelen, foto's en illustraties uit dit
blad worden overgenomen of verspreid.*

Ontwerp & Vormgeving:

Redactie Fuchsiana

Druk: Editoo B.V. te Arnhem

Achterpagina: 'Ciske de Rat'
Groeiwijze: Opgaand
Veredelaar: D. Krom, 2008 NL
Foto: Dominicus Bergsma

Van de voorzitter

Beste fuchsievrienden en -vriendinnen,

Het probleem met mij is: de wereld staat op z'n kop, Boerenprotesten, Transportprotesten, Lerarenprotesten, Stikstof uitstoten en ik, als voorzitter, weet niet wat ik in mijn voorwoord moet schrijven. Het enige waar ik wel wat over schrijven kan is de ledenraadsvergadering van 2 november 2019 in 'De Hilt' in Eemnes.

Tijdens de vergadering maakte de secretaris bekend dat dit de laatste vergadering was in dit gebouw. Na jaren hier heel prettig te zijn ontvangen gaan we verhuizen naar een nieuwe locatie in Eemnes. We gaan naar het nieuwe gebouw: het 'Huis van Eemnes'. De voorjaarsvergadering van de ledenraad in 2020 zal dus daar plaatsvinden. We hopen dat we ons ook daar spoedig thuis zullen voelen.

Huis van Eemnes, Noordersingel 4, 3755 EZ Eemnes, www.huisvaneemnes.nl.

Verder verliep de vergadering zoals het hoort. Eén van de thema's is meestal wel of geen contributie verhoging. Een gedeelte zegt "geen verhoging" en een ander gedeelte zegt "wel verhoging maar niet te veel". Een enkeling is er voor om de contributie te verhogen zodat we een sluitende begroting hebben, maar daar is het bestuur niet voor. Zolang we aan alle financiële verplichtingen kunnen voldoen mogen we gerust wat interen op ons vermogen.

Ook werd door mij de vraag gesteld aan de ledenraadsleden of we in de toekomst niet naar een ander systeem moeten betreffende het aftreden van een bestuurslid. Mijn voorstel is om een (nieuw) bestuurslid niet meer te benoemen voor een periode van vier jaar, maar voor één jaar. Dit gezien de gemiddeld hoge leeftijd van onze leden. De drempel om toe te treden tot het bestuur wordt daarmee hopelijk ook wat minder hoog.

Nu het jaar ten einde loopt rest mij nog u, en allen die u lief heeft, een voorspoedig maar vooral een gezond en bloemrijk 2020 toe te wensen.

Cor van Empel.

INLEVEREN KOPIJ Fuchsiana

Kopij voor het FEBRUARI-NUMMER van 2020 van Fuchsiana dient, bij voorkeur per e-mail verzonden, uiterlijk **woensdag 1 januari 2020** vóór 14:00 uur in het bezit te zijn van de redactie: Sparrengaarde 4, 2742 DM te Waddinxveen of e-mail: eindredactie@nkvf.nl.

Van de redactie

En ja hoor, het is alweer zover. Bepalen of ik zal beginnen met het snoeien en opbergen van de fuchsia's of nog even wachten en genieten van die laatste bloemenweelde maar wél met het risico dat ik alles binnen één dag moet doen omdat het dreigt te gaan vriezen. En daar het toch alweer wat jaren geleden is dat ik dát in één dag kon doen, ben ik toch maar verstandig geweest.

Maar jammer blijft het altijd. Zeker dit jaar. Gedurende de zomer hadden de planten het erg zwaar en heb ik ze toch wel veel mooier gezien. Maar na al die regen en bij aangename temperaturen zijn de fuchsia's gewoon weer opnieuw begonnen. Waar de bomen al gele blaadjes krijgen en de andere zomerbloeiers, en zelfs de herfstbloeiers, al op hun retour zijn, zitten de fuchsia's weer vol met knoppen en bloemen. Wat een ellende om al die mooie bloeiende takken in de groene container te zien verdwijnen. En alle planten, zeker die de kist in gaan, moeten nog dagen drogen. Alles is kletsnat.

Het lijkt wel of ik ook steeds méér planten krijg terwijl ik elk jaar mezelf voorneem wat te gaan minderen.

Door die wolluis infectie van de afgelopen jaren had dat ook wel gelukt moeten zijn, ware het niet dat ik van veel meelevende verenigingsleden vorig jaar wat stekjes en ook volwassen planten heb gekregen. (En natuurlijk wilde ik die leden niet teleurstellen door te weigeren). En dit jaar zijn natuurlijk ook al die stekjes groot geworden.

En voor een deel ben ik er zelf ook debet aan, want ik heb de vreemde eigenschap dat als ik een fuchsia mooi vind, ik die dan graag in tweevoud heb. Je weet wel, voor het geval dat... Ik overwinter ze dan ook op verschillende manieren en plaatsen om maar elk risico te spreiden. En dit jaar vonden ook weer een aantal nieuwe patio-planten een weg naar mijn tuin. Er waren weer andere kleuren van de Lantana, en

ook een Lantana die niet zo hard groeit, die klein en bosig blijft. Ja, die kon ik natuurlijk niet laten lopen. En dus raken de kist en de 2 overwinterkamers weer overvol. Voor een aantal planten heb ik zelfs een nieuwe eigenaar moeten zoeken. Ik hoop ze nog eens te zien.

Maar als het snoeien, verpotten, in de turf doen, naar boven dragen, schotels eronder zetten etc. etc. eindelijk achter de rug is, dan voelt dat toch weer goed. Nu kan ik weer door met de rest van de tuin. Snoeien, verpotten en natuurlijk bolletjes zetten. Maar in mijn tuin gebeurt hetzelfde als met mijn fuchsia's. Het wordt steeds voller. Ik heb elk jaar meer moeite om een plekje voor mijn bolletjes te vinden.

Prachtige herfstkleuren

Wanneer dit nummer uitkomt is het alweer bijna tijd om mijn kerstspullen uit de kelder te halen en zijn alle blaadjes van de bomen. Ik kan me er nog niets bij voorstellen want nu zit ik nog heerlijk buiten in het zonnetje.

Ik wens u alvast hele fijne feestdagen en een goede jaarwisseling.

Ria Nauta.

Joke schrijft ...

Ja, wat zal Joke schrijven? In veel bladen lees je stukjes "van de bestuurstafel" maar wat moet ik over een bestuurstafel schrijven? Een tafel is een blad met vier poten maar ik zal u wat schrijven over hoe de mensen om die tafel heen zitten

en hun best doen om deze gezellige vereniging van vrienden te besturen.

Zo'n vijf of zes keer per jaar komen we bij elkaar om die klus te klaren. Wanneer je het zo schrijft lijkt dat heel eenvoudig. Eigenlijk is dat ook zo want we hebben een goed samenwerkend team. We weten wat we aan elkaar hebben en daarom verlopen onze vergaderingen of bijeenkomsten met gezwinde spoed.

Meest in een zeer ontspannen sfeer en in goede harmonie proberen we met moeilijke punten tot elkaar te komen. Omdat we allemaal onze taken hebben, de een moeilijker of zwaarder dan de ander, krijgt ook ieder onderwerp of taak voldoende aandacht en wordt tot ieders tevredenheid besloten. Die tevredenheid is niet helemaal waar want je moet ook wel eens inleveren hoor. Bij drie tegen en vier voor is het toch de meerderheid die de

doorslag geeft. Heel goed is het dat we dat ook allemaal kunnen aanvaarden.

Een onverwacht punt komt soms al via de e-mail binnen en kan dan ook zo afgehandeld worden. Maar zodra daar moeilijke vragen of ergernissen over ontstaan bij de een of ander wordt dat verder in de vergadering behandeld. Een oplossing is dan meestal snel gevonden.

Ik kan in dit stukje natuurlijk alle taken van ons persoonlijk gaan beschrijven, dat is niet mijn insteek. Een ieder weet wat de taak van een voorzitter of secretaris inhoudt. Dat we in ons bestuur een goede notulist hebben maakt het vergaderen ook een stuk makkelijker. Alle punten, overdenkingen en redenties komen keurig op papier weer op zeer korte termijn onze kant op. Als de vergadering bij ieder nog vers in het geheugen ligt en daardoor de afspraken goed op papier komen te staan. Alle op- of aanmerkingen worden toegevoegd en het is bijna een hamerstuk in de vergadering geworden.

Dat wij als bestuursleden gewoon ook Fuchsiavrienden zijn en we allemaal ook taken in de regio's hebben mag duidelijk zijn. We plaatsen ons geenszins op een voetstuk en blijven in het midden staan. We vinden het prettig om uw mening en opmerkingen te horen en er ook mee te werken. Veel regiozaken komen ter sprake in een ledenraadsvergadering maar daar kan ik een volgende keer misschien op ingaan. Zo heb ik met dit stukje geprobeerd wat duidelijkheid te geven in onze manier van werken. Ik heb het met plezier gedaan.

Joke Koek.

Contributie 2020

Bij deze Fuchsiana ontvangt u zoals gewoonlijk weer de acceptgiro om de contributie ad **€ 30,00** voor 2020 te betalen. Het verzoek aan u is: betaal zo snel mogelijk. Indien u via internetbankieren gaat betalen vergeet dan vooral niet uw lidnummer te vermelden. Het nummer staat vermeld op de acceptgiro. Dit voorkomt dat u een herinnering in de bus krijgt. Het is namelijk **niet mogelijk** om uw betaling te verwerken als het lidnummer niet bekend is. Ieder jaar weer komen er betalingen binnen die niet thuisgebracht kunnen worden. Vervelend voor u en voor mij.

Maak uw betaling **ALLEEN** over op nummer **NL32INGB0001691900** t.n.v. Ned. Kring van Fuchsiavrienden te Liempde.

Onder degenen waarvan de contributie voor 1 januari 2020 ontvangen is worden drie bonnen ter waarde van € 7,50 verloot, te besteden bij kwekers of het servicepunt van de regio. Betaal dus snel.

Voor het aanbrengen van een nieuw lid ontvangt u een cadeaubon van € 5,00. Het nieuwe lid ontvangt het mooie boekje "Leven met Fuchsia's".

Tiny van de Sande, ledensecretaris.

**De systematiek van de kroonloze fuchsia's van Zuid-Amerika, slot
FUCHSIA Sect. *HEMSLEYELLA* (*ONAGRACEAE*) (Paul Berry)
(Vertaling: Herman de Graaff; bewerkt en geïllustreerd door Gerard Rosema)**

Beharing.

Kenmerkende bedekking, speciaal op de bloembuis en jonge vegetatieve delen, kan worden gebruikt om bepaalde species van de sectie *Hemsleyella* te onderscheiden. *F. chloroloba* is overal merkwaardig glad en is de enige soort met glanzende bloembuizen. Dat geldt in iets mindere mate voor *F. juntasensis* en *F. membranacea*, waar het zowel het blad als de bloem betreft. De bloemen van *F. tillettiana* hebben klierharen als ze vers zijn, een kenmerk dat deze soort onderscheidt van de nauw verwante *F. membranacea*. Een aantal soorten wordt gekenmerkt door de dichte beharing op jonge groeisels en opmerkelijke beharing van de bloemen. *F. garleppiana* en *F. pilaloensis* hebben dichtbehaarde jonge takken en bladeren, hun bloembuizen zijn eveneens dicht behaard. *F. tunariensis* wordt vooral gekenmerkt door een fijne fluwelige beharing, terwijl *F. apetala* een zeer ruige lange beharing op jonge groeisels, vruchtbeginsels en basale delen van de bloembuis heeft.

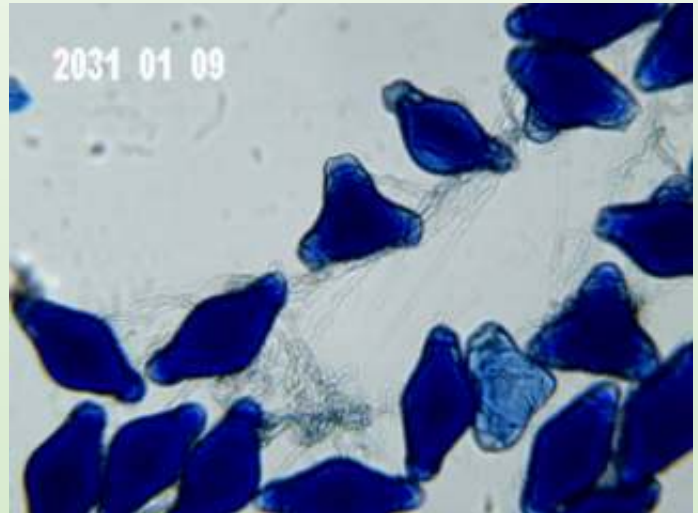
Stuifmeel.

Pollenkorrels van fuchsia's delen de kenmerkende eigenschappen met andere Onagraceae en stuifmeel, zoals viscinedraden, het aantal kiemporen, parakristallijne sponsige ektexine en stevige endexine. Het geslacht is evenwel ongewoon door zijn normaal met twee kiemporen uitgeruste tweezijdigsymmetrische pollenkorrels, ofschoon er species zijn met drie kiemporen die meerzijdig symmetrisch zijn. Gedurende de laatste 10 jaar is de fuchsia het onderwerp van intensief palynologisch onderzoek (onderzoek naar fossiel pollen red.), gebruik makend van zowel licht- als elektronenmicroscopie. Als resultaat van deze studies blijkt het meest nuttige taxonomische kenmerk binnen het geslacht het aantal kiemporen te zijn met de vorm van de viscinedraden en de afmeting van de korrels.

Pollenkorrels van de sectie *Hemsleyella* hebben gewoonlijk twee kiemporen maar drie komt voor bij verschillend verzameld materiaal. Bijna al het stuifmeel van Berry & Aronson 3010, 3011 en 3012 (zie deel 3 op pagina 11 van het augustusnummer van *Fuchsiana*) heeft drie kiemporen: chromosoomtellingen van de twee eerste geeft aan dat die tetraploïd zijn, maar met meiotische afwijkingen.

Daarbij verschilt de mogelijkheid tot pollenkleuring van deze vondsten aanmerkelijk, bijv. 47%, 61% en 99% bij telling van 200 korrels van verschillende bloemen van 3010 en 37%, 77% en 88% bij verschillende bloemen van 3012. (red. de levensvatbaarheid van stuifmeel is te bepalen door het te kleuren in lactophenol cotton blue; levensvatbaar stuifmeel kleurt blauw, dood stuifmeel blijft

ongekleurd; 100% kleuring duidt op een zuivere soort; lager dan 90% op een natuurlijke hybride of kruisingsproduct).

Fuchsia-stuifmeel: U ziet pollen met 2 en met drie kiemporen; de ongekleurde is een niet levensvatbare stuifmeelkorrel.

Verzameld materiaal van *F. inflata* van andere locaties heeft voor 100% pollen met twee kiemporen en de twee chromosoomtellingen gaven in beide gevallen $n = 11$. Zo lijkt het mogelijk dat de reeks van Berry & Aronson, 3010, 3011 en 3012 natuurlijke hybriden van *F. inflata* en één of andere andere species van de sectie *Hemsleyella* zijn. In twee vondsten van diploïde species: *F. tillettiana* (Berry 3267-B) en *F. membranacea* (Berry 3278) hadden 5% tot 10% van de korrels drie kiemporen. Een naar verwachting tetraploïde vondst van *F. juntasensis* (Berry 3638) bezat zonder uitzondering korrels met twee kiemporen. Aan de andere kant hadden korrels van Berry & Aronson 3071, een vondst van *F. apetala* met lange bloembuizen, meestal drie kiemporen. *F. apetala* is vermoedelijk een tetraploïde soort. Zo is de correlatie die werd opgemerkt door Norwicke c.s. voor korrels met drie kiemporen met polyploidie niet helemaal duidelijk binnen de sectie *Hemsleyella*.

De viscinedraden van sectie *Hemsleyella* zijn allemaal parallelvormig gesegmenteerd, wat wordt beschouwd als een primitief kenmerk binnen het geslacht, dat wordt gedeeld met de secties *Fuchsia*, *Quelusia*, *Ellobium* en *Skinnera*. Gladde of weinig gesegmenteerde draden typeren de overblijvende secties. De ongewoon grote afmeting van de pollenkorrels binnen de sectie *Hemsleyella* kan gebruikt worden om een onderscheid te maken met andere species van het geslacht. Bij 7 soorten van de sectie *Hemsleyella*, die door Praglowski c.s. werden bestudeerd, was de langste middellijn die hij mat tussen 97 en 130

duizendste mm (μm), veel langer dan de overige bestudeerde 50 species, met uitzondering van 2.

De evolutie van de Fuchsiasectie *Hemsleyella*.

Een aantal unieke kenmerken of kenmerken die slechts in één of twee andere secties gevonden worden, komen in de sectie *Hemsleyella* voor en maken die tot een zeer gespecialiseerde en aparte groep binnen het geslacht. Deze gespecialiseerde eigenschappen zijn de volgende met tussen haakjes de andere groepen waarmee ze die delen:

1. Het ontbreken van de kroonbladen (1 soort van de sectie *Skinnera* -nu *Procumbentes*- en een sterke reductie bij *Skinnera* en *Ellobium*).
2. Honingklieren in de vorm van een vloeiende ring (*Skinnera* en *Ellobium*).
3. De aanwezigheid van knollen bij veel species (*Ellobium*).
4. Verspreide bladstand bij sommige soorten (*Skinnera*, *Kierschlegeria*).
5. Kelkbladverbindingen boven de bloembuis (*Quelusia*).
6. Een bloembuislengte van meer dan 10 cm bij sommige species.
7. Sterke seizoengebondenheid, als epifyt groeien en bloei in het droge seizoen gepaard gaat met bladval (*Ellobium*).

Alle species van de sectie *Hemsleyella* missen de kroonbladen, hebben ringvormige honingklieren en hebben gedeeltelijk vergroeide kelkbladen. Evenwel niet alle species bezitten de overblijvende gespecialiseerde eigenschappen. Die soorten met alle of de meeste van de eerder genoemde eigenschappen kunnen als de meest geëvolueerde binnen de sectie worden beschouwd, terwijl species die kenmerken hebben die gewoon zijn voor de meerderheid van de andere secties, zoals tegenoverstaande bladeren, vrijwel geen of geen knollen, slechts bij gemiddeld lange bloembuizen en geringe seizoengebondenheid moeten worden beschouwd als in het bezit van een lagere graad van specialisatie en de primitiefste groep van de sectie.

Gebaseerd op deze criteria zullen de voorouders van de sectie diploïd geweest zijn, terrestrisch groeiende struiken zonder knollen, niet sterk seizoengebonden, met tegenoverstaande bladeren en een gemiddelde bloembuislengte (30-50 mm), ringvormige honingklieren en gereduceerde kroonbladen.

De groep die naar de huidige stand van zaken het meest beantwoordt aan deze combinatie van eigenschappen is de sectie *Ellobium* die 3 species omvat, voorkomend van Costa Rica tot Centraal Mexico. Hoewel ze een meer noordelijk verspreidingsgebied hebben dan de sectie *Hemsleyella*, toont ze een aantal specialisaties die sterk

overeenkomen met de sectie *Hemsleyella*, inhoudende een geringere seizoengebondenheid, een epifytische groei, reductie van de kelkbladgrootte en de duidelijke neiging tot het maken van knollen. Aan de andere kant worden deze zelfde trends met de sectie *Hemsleyella* vergezeld met een progressie naar meer samengestelde en duidelijker bloeiwijzen. Berry beschouwt de sectie *Ellobium* als een betrekkelijk recente verschijning in Centraal Amerika, gebaseerd op pollenvergelijking, vergelijking van blad en bloemen van de meer voorkomende soorten van Zuid-Amerika als sectie *Fuchsia* en *Hemsleyella*.

Hoewel de sectie *Ellobium* nauw verwant is aan de sectie *Hemsleyella*, is het momenteel niet duidelijk of hun overeenkomsten niet het gevolg zijn van convergente (gelijklopende) evolutie. Aan de andere kant is de hoogte van voorkomen en het geografische verspreidingsgebied van sectie *Hemsleyella* sterk overeenkomstig met dat van de sectie *Fuchsia*, een veel grotere en meer uitgebreide sectie van het geslacht. Waarschijnlijk ontwikkelde de sectie *Hemsleyella* zich uit een vroege zijtak van de sectie *Fuchsia* en verspreidde zich vervolgens in gelijksoortige gebieden, daarbij gebruikmakend van plaatselijk verschillende habitats. Voor de epifytische en tussen stenen groeiende soorten van de sectie *Hemsleyella* geschikte habitats zijn waarschijnlijk meer beperkt dan de habitat van de terrestrische bosranden van de meeste vertegenwoordigers van de sectie *Fuchsia*, wat gedeeltelijk het grotere succes bepaalt van die laatste groep in termen van soortenrijkdom en de grotere populaties.

Binnen de sectie *Hemsleyella* kunnen de individuele soorten schematisch worden gerangschikt van gering tot zeer hoog gespecialiseerd, gebaseerd op de tendens naar sterkere knolontwikkeling, grotere neiging tot epifytische groei, langere bloembuizen, voorkomen in een hoger gelegen gebied, sterkere seizoengerichtheid samengaand met bladverliezendheid van grote hartvormige bladeren bij een verspreide bladstand.

(Red. Toen deze publicatie uitkwam in 1985 waren er geen soorten (meer) uit de *Hemsleyella* in cultuur; inmiddels zijn de volgende species in Nederland:

F. apetala, *F. cestroides*, *F. inflata*, *F. juntasensis* en *F. mezae*).

Hierbij is een einde gekomen aan deze serie over de *Hemsleyella*-sectie. Voor beschrijvingen van de afzonderlijke soorten binnen de sectie verwijs ik naar de artikelen van Henk Hoefakker:

Botanische *Fuchsia*'s aflevering 11, 12 en 13 in de *Fuchsiana*'s van februari, april en juni 2013 en eveneens te vinden op de website www.nkvf.nl onder het kopje informatie: *Fuchsiana*.

'Blauer Engel'

Dietrich (DEU) 1995 NKF: 5022

Afstamming: 'La Campanella' x onbekend.

Fuchsia met sierlijke dubbele bloemen. Deze hangfuchsia is op zijn best in gefilterd licht.

Kwekerij Zeelenberg

Fazantenweg 8 – 5106 RC - Klein Dongen (NB)

Tel.: 06-53270502

Email: info@kwekerijzeelenberg.nl

Website: www.kwekerijzeelenberg.nl

*1400 soorten Fuchsia's
200 soorten Pelargoniums
75 soorten Streptocarpus*

*Violen, wintervaste planten, perkplanten,
Zomerbloeiërs, potten, potgrond, enz., enz.*

*U kunt uw fuchsia's bestellen
via de post of mail,
en natuurlijk ook via onze webshop:*

www.kwekerijzeelenberg.nl

Vrijdag 28 en zaterdag 29 februari

**Seizoensopening: Start verkoop fuchsiastekken,
pelargoniums en streptocarpus**

*U bent van harte welkom op de kwekerij!!
Kijk voor de routebeschrijving en de openingstijden even op onze website.
Iets te ver weg voor u? U kunt uw planten ook via de post laten thuisbezorgen!*

Rectificatie

Helaas zijn in de Fuchsiana van oktober een tweetal fouten gemaakt. Dit zijn:

1. Op pagina 13 bij de foto van de winnaar van de 1e prijs Mia Goedman trofee een verkeerde foto. Dit dient nevenstaande foto te zijn.
2. Op pagina 17 staat bij de foto 'Elfiede Ott'. Dit dient te zijn 'Elfriede Ott'.

Onze excuses voor deze omissies.

De redactie.

Nominatie eerste keuring 2019

Naam: **'De Groot's Winter Yellow Star'** **75,6 punten**

Veredelaar: J. de Groot 2019 NL

Bloemtype: enkel

Groeiwijze: opgaand; struik voor in gefilterd licht

Zaadgever: onbekend

Stuifmeelgever: 'Martin's Choice Improved'

Bijzonderheden: rijke winterbloeier, die ook in de zomer kan bloeien.

Dit is een door de NKvF genomineerde cultivar.

Nominaties tweede keuring 2019

Naam: **'Jaspers Big Boy'** **85,7 punten**

Veredelaar: J.M.J. van Aspert 2019 NL

Bloemtype: enkel; okselstandig, tros

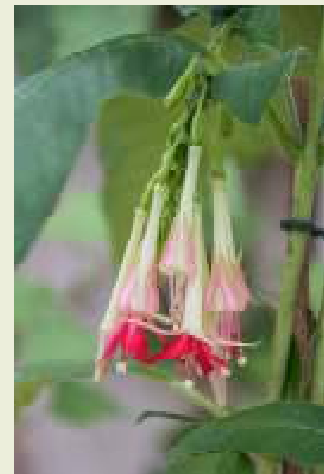
Groeiwijze: opgaand; kleine tot middelgrote struik
voor in gefilterd licht

Zaadgever: *F. boliviana alba*

Stuifmeelgever: onbekend

Bijzonderheden:

Dit is een door de NKvF genomineerde cultivar.

Naam: **'Jaspers Indestructible'** **77,3 punten**

Veredelaar: J.M.J. van Aspert 2019 NL

Bloemtype: enkel; okselstandig

Groeiwijze: opgaand; kleine tot middelgrote struik
voor in de volle zon

Zaadgever: 'Papy René'

Stuifmeelgever: 'Papy René'

Bijzonderheden:

Dit is een door de NKvF genomineerde cultivar.

Naam: **'Hage Quasimodo'** **74,4 punten**

Veredelaar: J.C.M. Rijkers 2019 NL

Bloemtype: enkel; trosvormer

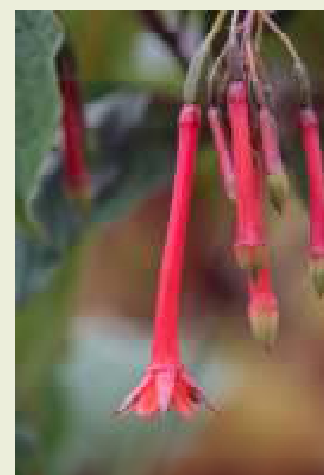
Groeiwijze: opgaand; kleine tot middelgrote struik
voor in gefilterd licht

Zaadgever: 'Gartenmeister Bonstedt'

Stuifmeelgever: onbekend

Bijzonderheden:

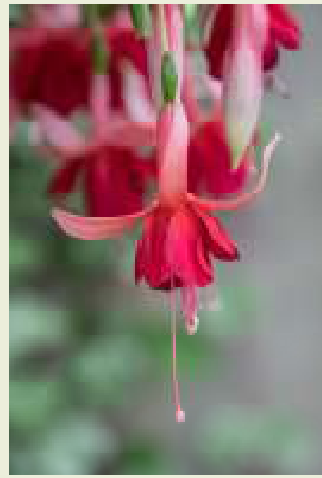
Dit is een door de NKvF genomineerde cultivar.

Nominaties tweede keuring 2019

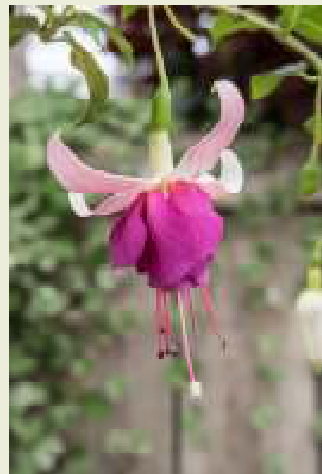
Naam: 'Arels Zonnegloed' 73,6 punten

Veredelaar: A.J. Elsman 2019 NL
Bloemtype: dubbel; okselstandig
Groeiwijze: hangend; hanger voor in gefilterd licht
Zaadgever: 'Arels Tojo'
Stuifmeelgever: 'WALZ Mandoline'
Bijzonderheden:
Dit is een door de NKvF genomineerde cultivar.

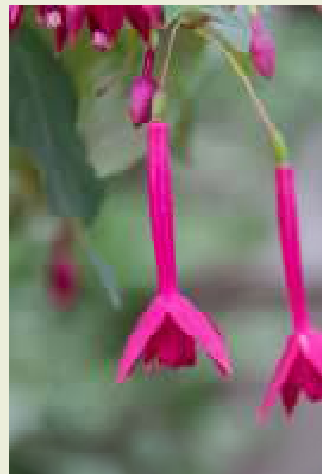
Naam: 'Herben' 72,3 punten

Veredelaar: G.D. te Brinkhof 2019 NL
Bloemtype: dubbel; okselstandig
Groeiwijze: hangend; hanger voor in gefilterd licht
Herkomst: Sport van 'Veenlust'
Bijzonderheden:
Dit is een door de NKvF genomineerde cultivar.

Naam: 'Jaspers Purple Pipes' 69,9 punten

Veredelaar: J.M.J. van Aspert 2019 NL
Bloemtype: enkel; okselstandig
Groeiwijze: opgaand; kleine tot middelgrote struik
voor in gefilterd licht
Zaadgever: 'Thalia'
Stuifmeelgever: ('Gruss aus dem Bodethal' x
'Rohees Alrami') x 'Stad Elburg'
Bijzonderheden:
Dit is een door de NKvF genomineerde cultivar.

Naam: 'Arels Didi' 69,7 punten

Veredelaar: A.J. Elsman 2019 NL
Bloemtype: dubbel; okselstandig
Groeiwijze: opgaand; struik voor in gefilterd licht
Zaadgever: 'Arels Fleur'
Stuifmeelgever: 'Squadron Leader'
Bijzonderheden:
Dit is een door de NKvF genomineerde cultivar.

November 2019

Overleden:

De heer J.S. van Ulden	Schiedam
De heer H. Spierings	Sint Michielsgestel
De heer F.H.J van Aesch	Ruurlo
De heer A.M. Franck	Noordwijkerhout

Nieuwe leden:

De heer B.T.A. Mol	Zuidlaren
--------------------	-----------

Neem even contact op met het ledensecretariaat als:

- U gaat verhuizen,
- Uw adresgegevens niet kloppen,
- U Fuchsiana niet heeft ontvangen,
- U een ander e-mailadres heeft gekregen.

Bel tel. nr. 0411-631591 of mail: ledensecretaris@nkvf.nl

Contributie NKvF 2020:

Het verenigingsjaar loopt van 1 januari tot en met 31 december. Contributie met ingang van 1 januari 2020 € 30,00 per jaar. Huisgenoten en jeugdleden tot 18 jaar € 15,00 per jaar. Na aanmelding wordt een acceptgiro toegezonden.

Betaling via: **ING Bank nr.: NL32INGB0001691900.**

The Association's year runs from January 1 to December 31. Membership fee from January 1 2020 € 30.00 per year. Roommates and youth members up to the age of 18 years € 15.00 per year. After notification a giro will be sent.

Contribution foreign members deposit via: **IBAN-nr. NL32INGB0001691900. BIC-nr.: INGBNL2A.**

Tiny van de Sande, ledensecretaris.

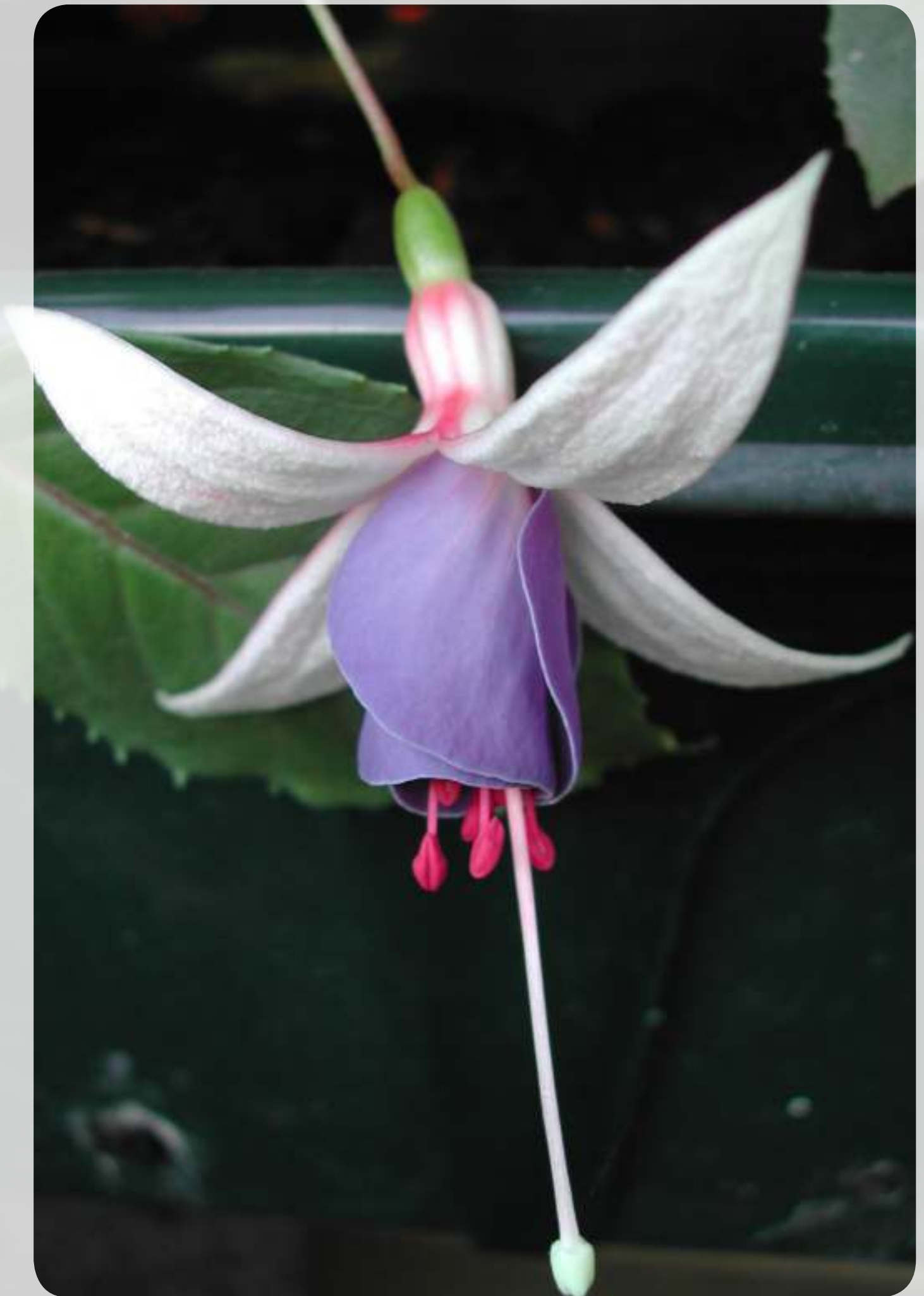
'Frederike', Felix 1979 NL.

AFS nr. ---

Afstamming: onbekende zaailing x 'Waternymph'.

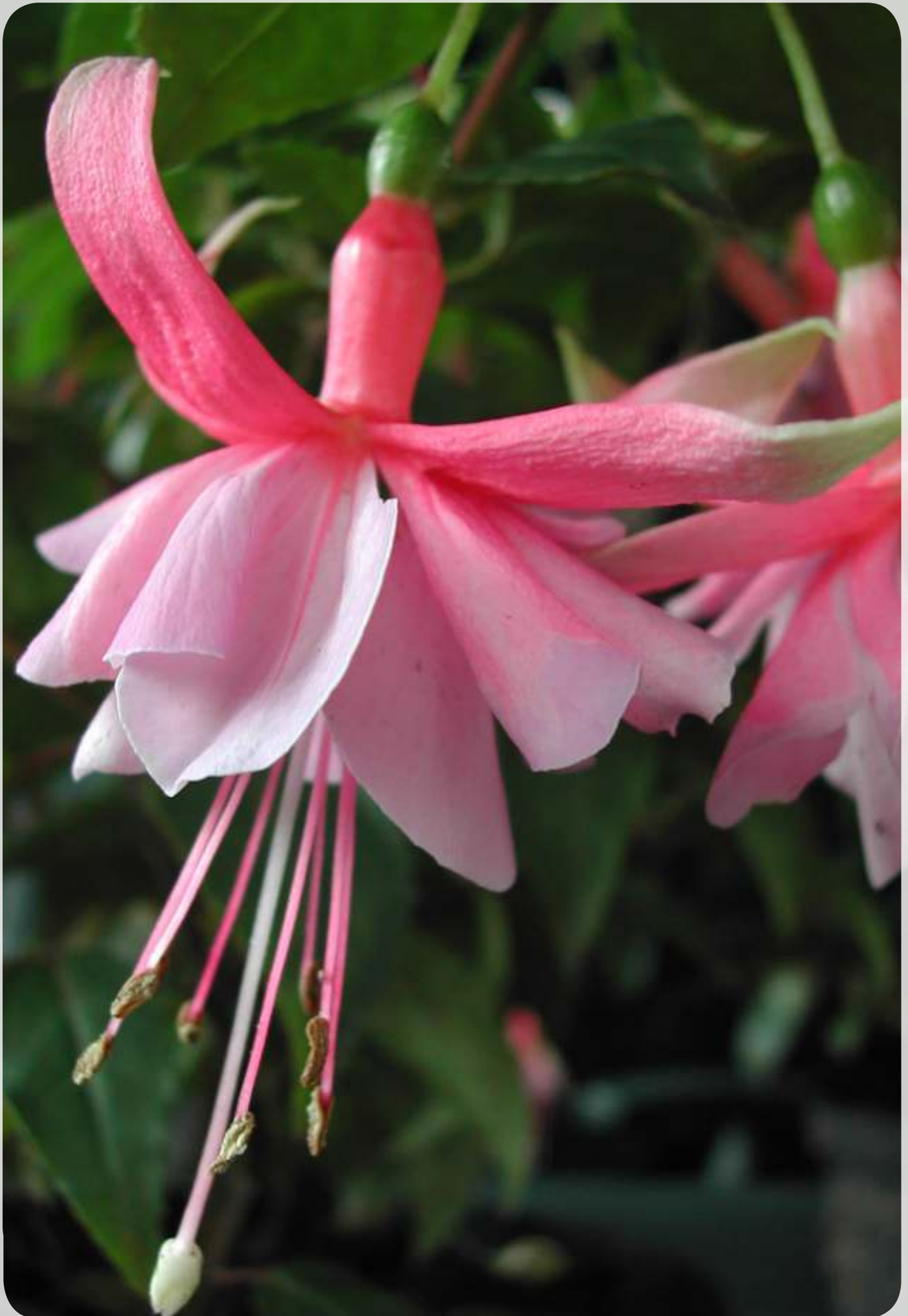
In 1976 bracht Rina Felix, net als ik, haar eerste veredelingssucces naar de nieuwighedenkeuring van de Vaste Keurings Commissie te Aalsmeer. Net als mijn eersteling 'Troika' behaalde haar 'Babyface' het Getuigschrift van Verdienste. Er volgden nog veel meer successen, zoals de aubergine primaire kruising 'Tarra Valley' en de aan haar eigen naam gerelateerde 'Pussycat'. Zelf uit een kwekersfamilie afkomstig, werkte ze op de Kwekerij Gebr. van 't Westeinde uit 's-Heer Arendskerke. Na haar overlijden heeft haar echtgenoot, de heer J.C. van 't Westeinde, met het nog aanwezige materiaal verder gewerkt. Haar laatste inbreng was 'Rina Felix' uit 1984. 'Frederike' met grote, half dubbele wat afstaande bloemen met een groenwitte bloembuis en kelk en een kroon waarin oranje, rode en blauwe tinten terug te vinden zijn, is een vrij late bloeier. Die bloei is dan wel uitbundig. Van nature levert 'Frederike' een opgaande middelgrote goed vertakkende struik voor een beschutte beslist niet te zonnige plaats. Over verdere verdelingsresultaten met deze cultivar is niets bekend.

H.J. de Graaff.

'Frederike'

Foto: Sigrid van Schaik

'Foxtrot'

Foto: Sigrid van Schaik

'Foxtrot', Tolley 1974 UK.

AFS nr.: 1229

Afstamming: 'Tennessee Waltz' x ?

De kweker van deze sierlijke fuchsia met de vrij zeldzame kleur licht blauwlila in de kroonbladen, Wilfred L. Tolley (1918 - 1978), introduceerde de laatste zeven jaar van zijn leven 16 nieuwe cultivars. Leo Boullemier schrijft over hem: "Met het overlijden van Wilfred Tolley van West Heath, Birmingham, op 8 maart 1978 ging een veredelaar van aanzien verloren". Hoewel zijn hele leven al een plantenman, was het pas in zijn laatste jaren dat hij met veredeling begon en wel met opmerkelijk succes. Hij blijft waarschijnlijk het langst in onze herinnering door zijn introductie in 1973 van de bekende fuchsia 'Barbara', genoemd naar zijn vrouw. 'Foxtrot' is een opgaande fuchsia en vormt gemakkelijk een middelgrote spontaan vertakkende bossige struik. Uiteraard zijn er ook kroonboompjes mee te vormen. Het is een gemakkelijke fuchsia als u haar op een beschutte en koele plaats in de tuin zet. De naam van deze afstammeling van 'Tennessee Waltz' stamt natuurlijk uit de tijd dat Ballroom dancing nog populair was. U weet wel: slow-quick-quick-slow. Ik denk juist in deze tijd nog terug aan de diverse schoolbals rond Kerstmis. Ondanks de mooie kroonkleur van 'Foxtrot' is de cultivar weinig gebruikt bij veredelingswerk. Ik vond alleen 'Papillon' uit 1985, waarvoor Hans van der Post het stuifmeel gebruikte.

H.J. de Graaff.

Product of Holland CCXXIX

Een paar weken geleden ontving ik via Wilfried Springer, de veredelaar die ons ondermeer 'Caspar Hauser' gaf, een doos met daarin de fuchsia-erfenis van Lutz Bögemann. Lutz heeft zijn hele fuchsiaveredelingswerk nauwkeurig vastgelegd in schrift en beeld. Duits grondig zouden we zeggen, hoewel hij sterk op Nederland gericht was. Hij leerde aanvankelijk Nederlands van onze radio en televisie en speelde zelfs met de gedachte ooit in ons land te gaan wonen. Hoe het allemaal met fuchsia's begon, laat ik hem zelf vertellen: ik zou het niet beter kunnen.

"Hoe ik aan de fuchsia's raakte. Als ik mij goed herinner hadden mijn ouders nooit fuchsia's op de vensterbank of in de tuin. Ik denk dat ik ze voor het eerst ergens in een park zag en verder dan eigenlijk alleen maar op de markt, in bloemenwinkels en natuurlijk op de begraafplaatsen waarvoor ze, tenminste in Duitsland, uitsluitend gekweekt leken te worden. Maar ik houd van die mooie, een beetje ouderwetse bloemen! Toen ik mijn eerste eigen woning kreeg, moesten er meteen fuchsia's op de vensterbank. Maar dat ging mis, in het midden van een grote stad, alle ramen naar het noorden. Dat vonden de planten nog erger dan ik zelf. Na zeven jaar had ik er genoeg van en verhuisde naar het platteland in de NW-hoek van Duitsland (niet ver van Nederland, Prov. Groningen). Ik slaagde erin een huisje met een mooie tuin te huren. En meteen kocht ik weer fuchsia's! In korte tijd had ik de vijf soorten verzameld, die hier verkrijgbaar waren. Die stonden toen allemaal op de vensterbanken, omdat ik, ik weet niet waarom, er nooit aan dacht ze naar buiten te brengen. In de zomer van 1977 gebeurde het dan: in een tuinbedrijf in de buurt waren zo'n 40 (!) uit Nederland geïmporteerde fuchsia's tentoongesteld en te koop. Heerlijke grote planten, waaronder ook kroonboompjes, die ik nooit eerder had gezien. Vooral die kleuren! Ik wist zo waar helemaal niet, dat er naast rood-paars en rood-wit nog iets anders zou bestaan. Het was geweldig! Wat heb ik een geld uitgegeven! Plotseling had ik zo'n 30 cultivars, en met namen ook. Marinka, Golden Glow, Kwintet, La Campanella, Fiona, Flying Cloud (een eenkleurige witte!) waren er onder. Ook begreep ik nu, door de tentoonstelling, dat fuchsia's in de tuin thuishoorden. Door een artikel in een tuin-tijdschrift werd ik gewaar, dat Duitse fuchsialiefhebbers (ze waren er dus!) door de Deutsche Dahlien- und Gladiolen-Gesellschaft onder hun hoede genomen waren. Ik werd er lid van. En dan een jaar later was de grote tentoonstelling in het Amstelpark in Amsterdam. Ik weet niet meer hoe ik er achter kwam, in ieder geval ben ik er heengereden.

De plant behaalde het Getuigscrift van Verdienste van de VKC.

En sindsdien zou je mij "Fuchsia-verslaafd" kunnen noemen. Ongelooflijk, wat er daar toch te zien viel! Het mooiste was, je kon jonge plantjes kopen. Eigenlijk was ik van plan geweest om nog een paar dagen in Nederland rond te rijden, maar met een auto vol planten

viel dat toch tegen.

Daarom ben ik toen zo naar huis gereden. Maar eerst ben ik gauw lid van de NKvF geworden. En achter de tafel waar men zich kon laten inschrijven zat toen de heer de Graaff uit Lisse. Intussen ben ik al meermalen te gast geweest bij de familie de Graaff. Dankzij hen heb ik ook enige prachtige fuchsiazamelingen in Nederland kunnen zien. En ik heb nu omtrent 200 fuchsia's. En ik ben met mijn eerste kruisingen bezig. En ik vind in de laatste

'Hinnerike'

Foto: H.J. de Graaff.

jaren de winters bijzonder langdurig."

Lutz, lid van de Veredelingsgroep, werkte bij het veredelen volgens het zelfde principe. Hij ging daarbij tot het randje van de mogelijkheden. Dat levert successen zoals 'Foolke' maar ook teleurstellingen zoals die eerste aubergine fuchsia van het Loeky-type, die wel één zomer prachtig bloeide, maar door een beperkt wortelstelsel niet in staat was de daaropvolgende winter te overleven. Zo waren er meer: fuchsia's met onwaarschijnlijk mooie bloemen, die na hun eerste bloei niet verder konden leven, een soort verlate "wiegendood" stierven. Na Nutzinger was Lutz de eerste die fuchsia's uit de sectie Encliandra kruiste met fuchsia's uit een andere sectie. Tot dan hadden vrijwel alle veredelaars die sectie links laten liggen, afgezien van kruisingen binnen de sectie die weinig nieuws opleverden. Hommels en andere insecten hadden op dat gebied al zoveel aan hybridisatie gedaan dat bij Britse kwekers zuivere species vrijwel niet te vinden waren.

De meest gedurfde en succesvolste kruising van Lutz was *F. cylindracea* x *F. magdalenae* (een Encliandra met een species uit de sectie Fuchsia). Het resultaat was: 'Hinnerike', Bögemann 1983. De plant behaalde het Getuigscrift van Verdienste van de VKC tijdens de NT '85 te Zeist. 'Hinnerike' is niet alleen een aantrekkelijke liefhebbersfuchsia maar ook een zeer bruikbare ouder om het kleinbloemigensortiment uit te breiden. Een mooie herinnering aan mijn vriend Lutz Bögemann.

Lisse, 29 oktober 2019

H.J. de Graaff.

“On”kruiden, deel 21 *Plantago major*: Grote weegbree.

Mijn vader heeft hem mij leren kennen als de Brede weegbree, met zijn brede bladeren vlak over de grond. Maar de flora's vertellen mij dat ik hem Grote weegbree moet noemen. Het is een algemeen voorkomende soort op plaatsen waar veel gelopen wordt.

Dodonaeus onderscheidt in zijn flora van 1554 4 soorten weegbree en in de uitgave van 1644 noemt hij daar de Waterweegbree ook nog bij. Maar die hoort bij een heel ander plantengeslacht, alhoewel de soortnaam *plantago-aquatica* luidt, waterweegbree dus. Zijn biotoopbeschrijving zegt dat het een bewoner is van open, zonnige plaatsen op vochtige tot matig droge, matig voedselrijke tot voedselrijke, omgewerkte of betreden grond, kortom een pionier en tredplant. De schijnbaar parallel nervige bladeren staan in een rozet en het groeipunt bevindt zich vlak boven de grond, ingezonken tussen blad- en aarstelen en daarmee buiten het bereik van grazers en betreders. Na begrazing groeit hij dus heel gemakkelijk weer uit. De vrij grote bladeren staan vrijwel horizontaal uitgespreid en zijn eirond. 's Winters verliest hij zijn blad. Dit blad heeft 5 tot 9 nerven, meestal 7. En volgens Dodonaeus werd hij daarom ook wel *Septinervia* genoemd, dat is Seven-ader of Seven-ribbe. Op Walcheren spreekt men nog wel van 'Ribbeblad'. Deze op 'zenuwen' gelijkende nerven deden bij de Romeinen de naam *Herba nervalis*: zenuwkruid ontstaan.

Ruige weegbree.

Foto: Henk Hoefakker.

Uit het midden van de rozet komt dan de bloeiaar die onopvallend bloeit en na bevruchting veel zadjes bevat. De doosjes op de aar bevatten elk 8-10 zaden. Dat kan wel oplopen tot 20.000 per plant.

Aan deze rijpe, bruine doosjes heeft het op Texel de naam 'Roggebroodjes' te danken. De zaadhuid kan tijdens regenachtig weer veel water opnemen en wordt dan slijmerig. Daardoor blijven ze heel gemakkelijk aan de vacht van dieren, schoeisel, kleren of banden plakken. Zo wordt het – ook door de mens – goed verspreid en juist langs 'tred'gebieden. Uit archeologische vondsten is gebleken dat de prehistorische mens de zaden al als voedsel gebruikten.

En uit oude geschriften blijkt dat hij voor de jaartelling al als geneeskrachtige plant werd gebruikt. Het is dan ook een van de beste wondkruiden. Het werkt bloedstelpend. Ik las ergens dat in het oude China wonden werden bedekt met de onderkant van de bladeren op de wond om het bloed te stelpen en daarna met de bovenkant van de bladeren naar de wond als een soort pleister.

Ruige weegbree.

Foto: Henk Hoefakker.

Vanuit Europa werd de Grote weegbree door de hele wereld verspreid. De Indianen noemden het daarom 'White man's footprint' ofwel 'de voetstap van de blanke'. Die voetafdruk of voetzool komt ook weer terug in het planta van de geslachtsnaam *Plantago*. *Plantago* staat dan voor 'wat met de voetafdruk meekomt'. Ook wordt het platliggende blad wel met een voetzool vergeleken. Dat geldt dan alleen voor de Grote weegbree, maar daarmee werd deze soort naamgever voor het hele geslacht. De naam 'Weegbree' staat dan voor 'wat zich aan de weg breed maakt'. Dodonaeus noemde hem *Wechbre* of *Wegheblatt*.

De meeste streeknamen zijn hier afgeleid van maar ook *Wegtree*, 'waar het met voeten betreden wordt'. De andere bekende soorten van dit geslacht zijn de Smalle weegbree (*Plantago lanceolata*), die door Dodonaeus de Kleine weegbree wordt genoemd. Verder de Ruige weegbree (*Plantago media*) die bij Dodonaeus Middelste of Brede weegbree wordt genoemd. En dan is er de Zee-weegbree (*Plantago maritima*), deze heeft hele smalle bladeren. Verder zijn er nog wat onbekendere soorten die ik hier niet verder noem.

Niet alleen de bladeren zijn verschillend. Ook in de bloenvorm is er een duidelijk onderscheid. De Grote weegbree heeft lange onopvallend bloeiende aren die uit het hart van de rozet omhoogkomen. De Smalle weegbree heeft lange aarstelen en dan een korte aar. De wittige bloemen beginnen onderin de aar en langzaam verder naar boven bloeiend terwijl de onderste dan al uitgebloeid raken.

De Ruige weegbree heeft vergelijkbare aarstelen met aren, maar de aar is langer en bloeit wat uitbundiger. Ziet er prachtig uit.

Maar goed, we hadden het over de Grote weegbree. Op de Veluwezoom wordt hij wel Chocoladeplant genoemd, vanwege zijn naar chocolade ruikende bloemen. Vanwege de smaak aten de kinderen de bloeiaren wel als lekkernij. Ook de bladeren kunnen fijngesneden als extra (mineraal- en vitaminerijk) in een molsla gebruikt worden.

De staartvormige bloeiaar gaf aanleiding voor het Friese "Rottestirt" en het Waterlandse "Molstaart".

De plant is niet alleen wond stelpend. Veel namen duiden op andere medicinale werkingen. In Waterland 'Kankerbloem' omdat men meende dat het kanker hielp genezen. In het Groningse Westerkwartier sprak men van 'Hondemiesbladen'. Hondemies is een oud woord voor ontstoken vingers.

De Weegbree, en vooral de Grote weegbree, werden heel

veel genezende krachten toegekend.

Zelfs zoveel dat volgens Dodonaeus, Themison daar een heel boek over heeft geschreven, zoals Plinius in het achtste hoofdstuk van zijn 25ste boek betuigt.

Ik gebruik zelf nog altijd een gekneusd blad als ik door een insect wordt gebeten of gestoken, of als ik een brandnetel verkeerd heb aangepakt. De pijn en/of jeuk is dan heel gauw over.

Planten die veel op elkaar lijken werden vroeger wel als mannetje en vrouwtje onderscheiden; denk aan Mannetjesvaren en Wijfjesvaren. Zo ook bij Weegbree. Rond Leiden heet de Grote weegbree 'Vrouwtjesplantein' en de Smalle weegbree 'Mannetjesplantein'. Dit Plantein is dan weer een verbastering van de Franse volksnaam voor weegbree, namelijk Plantain. Overigens is zijn Engelse naam ook Plantain.

Ze zeggen het alleen anders.

Henk Hoefakker

'Andenken an Wolfram Götz'

Foto: Sjaak Loef

Een groep Zwitserse liefhebbers van de 'Schweizerische Fuchsienverein' keek de ogen uit in de tuin. Foto: PR

Letterlijk overgenomen uit: Achterhoek Nieuws/Contact Bronckhorst-Noord.

Arie en Hermien Elsman hebben een fantastische 'Traumgarten'

Wichmondse fuchsiatuin drie dagen te bewonderen

Door Jan Hendriksen

WICHMOND – Naar ruwe schatting hebben ongeveer vijftigduizend bezoekers uit alle windstreken van Nederland de afgelopen 35 jaar de fuchsiatuin van Arie en Hermien Elsman in Wichmond bewonderd. Onder hen honderden Duitsers en enkele tientallen andere 'verdwaalde' buitenlandse fuchsia liefhebbers. Maar een bus met Zwitserse liefhebbers hadden Arie en Hermien Elsman in al die jaren nog nooit over de vloer gehad. Eind vorige maand was het dan zover. Een groep van achttien Zwitserse liefhebbers van de 'Schweizerische Fuchsienverein' die een 'fuchsia-toer' door Duitsland, België en Frankrijk maakten keken hun ogen uit in de tuin aan de Baron van der Heijdenlaan 24 in Wichmond. "Ein Traumgarten", was de unanieme collectieve reactie van de Zwitsers.

Op vrijdag 9, zaterdag 10 en zondag 11 augustus bieden Arie (71) en Hermien (69) Elsman iedereen weer opnieuw de gelegenheid om de kleurrijke pracht en praal waarmee het echtpaar dagelijks in de weer is te bewonderen. Alle drie dagen is de

tuin van 10.00 en 17.00 uur te bezichtigen. Een kleurrijk planten-imperium waaraan het echtpaar bijna veertig jaar heeft gewerkt.

Arie Elsmann wordt lyrisch als hij op een zonovergoten zondagmorgen in alle vroegte verhaalt over z'n uit de hand gelopen hobby, het kweken van fuchsia's. De Wichmondse voormalige bouwvakker lijkt helemaal in vervoering te raken als we een rondgang door de tuin maken en hij uitweidt over het stekken van zijn meest geliefde plant. Het is allemaal in 1980 begonnen met een paar stekjes. De hobby van het stekken van fuchsia's is sindsdien helemaal uit de hand gelopen, naar ruim 1100 soorten! In de loop der jaren heeft Arie ook zelf 22 nieuwe fuchsia soorten/kruisingen gekweekt die officieel goedgekeurd zijn door de Nederlandse Kring van Fuchsiavrienden (NKvF). Zo zijn er enkele fuchsia's vernoemd naar onder andere hun twee kinderen: Nadia en Arjen en kleindochter Nina. De eerste kreeg begin jaren negentig de naam: Elsstar en er is ook één vernoemd naar de Zelhemse museumboerderij Smedekinck, waar één van de laatste grote landelijke fuchsiashows werd georganiseerd waaraan Arie en Hermien hun medewerking verleenden.

Belangstelling loopt terug

Momenteel zijn er nog ongeveer achthonderd verschillende soorten fuchsia's te zien in de tuin aan de Baron van der Heijenlaan. "Maar we gaan wat minderen in aantallen en soorten. Daarom is het komend weekeinde tijdens de Open dagen ook mogelijk om oudere planten te kopen uit de tuin zelf", zo verklaart Arie. Volgens de Wichmondse fuchsiakweker is de belangstelling voor zijn groene hobby tanende. De Nederlandse kring van fuchsiavrienden waarvan Arie en Hermien lid zijn heeft weliswaar nog zo'n kleine drieduizend leden, maar dat aantal is in de afgelopen jaren steeds verder teruggelopen.

Het kweken en veredelen van fuchsia's vraagt namelijk de nodige (vrije)tijd en geduld van de hobbykwekers. "En daar hebben jongeren blijkbaar geen tijd en energie voor. Op vakantie gaan is mogelijk. Maar dan moeten we wel mensen uit onze familie- en kennissenkring vragen om onze planten te verzorgen. Want die moeten regelmatig van water worden voorzien. Zeker nu het weer zo droog en heet is", zo vertelt Hermien.

Eindeloze mogelijkheden

Ook de verkoop loopt enigszins terug al blijft de 'bellenplant' geliefd bij het publiek. Voor Arie en Hermien bestaat er vooralsnog echter niets mooiers dan het stekken en zien opgroeien van de fuchsia. "Misschien is het een ouderwetse plant maar de mogelijkheden zijn eindeloos en datzelfde geldt voor de kleurvariaties en de grootte en vorm", zo verklaart Arie tot slot.

GEZOCHT!

Wie heeft voor mij nog de aanvullingen van de Losbladige Cultivar Lijst van ná februari 1994?
Een complete Losbladige Cultivar Lijst is ook welkom.

Jannie Loef, tel.: 0182-649120, e-mail: rome@hccnet.nl

Van de webmaster

Nederlandse Kring van Fuchsiavrienden

Net als we denken het wat rustiger te krijgen wordt deze illusie verstoord door een mega update van de software waarmee we alle formulieren en overige data beheren. Het was dus een tijdje puzzelen, maar we hebben alles weer kunnen oplossen en gelukkig komen dit soort updates zeer zelden voor.

Hierna was het tijd voor de keuringen. Dit was een geweldige test om te kijken of de aanmeldingsformulieren zouden werken. Op een enkel schoonheidsfoutje na was dat gelukkig het geval. Een ander verhaal was het complete beschrijvingsformulier dat de BCK gebruikt om de planten te beschrijven. Omdat we ALLES vanuit dit formulier met één druk op de knop willen overnemen naar het AFS-formulier en de CIL, moest daar nog wel iets aan gesleuteld worden. Het ziet er naar uit dat we dit al voor 99% rond hebben.

Dit alles bespaart de BCK een hele hoop extra typewerk en de kans op fouten wordt dan ook minimaal.

Overkoepelend voor dit alles hebben we wel een apart programma ontwikkeld en dat lijkt goed te werken.

Als straks alle kinderziekten eruit zijn kunnen we volgend jaar met een gerust hart gebruik maken van de formulieren en programma's.

Ook een positieve trend is dat we momenteel al ca. 90 verzoeken hebben gehad voor een inlogcode. Hieruit blijkt toch een toenemende interesse in de website, waarmee we uiteraard heel blij zijn.

Nu wat andere ontwikkelingen.

Het Keuringsarchief is verder aangevuld en de gegevens van de laatste keuringen worden momenteel door Ben Krooshoop verwerkt in het Keuringsarchief. Hierdoor kunnen we de nieuwe CIL 2019 en de CIL met foto's aanvullen met informatie.

Alles nog in concept.
Momenteel zijn wij druk bezig om de database te vullen met de "juiste" gegevens. Het kan dus voorkomen dat sommige informatie dus (nog) niet beschikbaar is (of nog niet geheel correct). Dit geldt eventueel voor de afbeeldingen.

Het actuele aantal "records" is: **14465** Laatste aanpassing: **25-08-2019 (dd-mm-jj)** Aantal foto's getrukt: **826**

- Welkom bij de Cultuur Inventaris Lijst (2019). In onderstaande zoekfunctie kunt u zoeken op elke vorm van trefwoord. Er wordt gezocht binnen **14465** records en in de volgende rubrieken, waarbij al **491** planten zijn voorzien van een afbeelding.
 - (1) Naam, Veredelaar, Zaadgever en Stufinszadgever.
 - (2) Naam

	Naam: Sereda Veredelaar: van der Vorst F. Cultivar: Auteur:
Land: NL Year(I): 2008 Year(O): AFS(USA): nee	Coutry: Year(I): Year(O): AFS(USA):
AFS: 618 Aanwinst: 80295 AFS: 421 Year: 70 (Only Dutch WebF) BCK: compleet is	
kleur bloem: roodpaars kleur bloem: roodpaars kleur bloem: roodpaars	kleur bloem: roodpaars kleur bloem: roodpaars
Zaakgever: Phyllis	
Zaad/Parent: onbekend	
Stufinszad/Parent: onbekend	

Een "beperkt" trefwoord geeft de meeste kans op een overzicht.

(1) Trefwoord: **ZOEKEN/SEARCH** Blanco=Complete lijst (Blanc=Complete list)

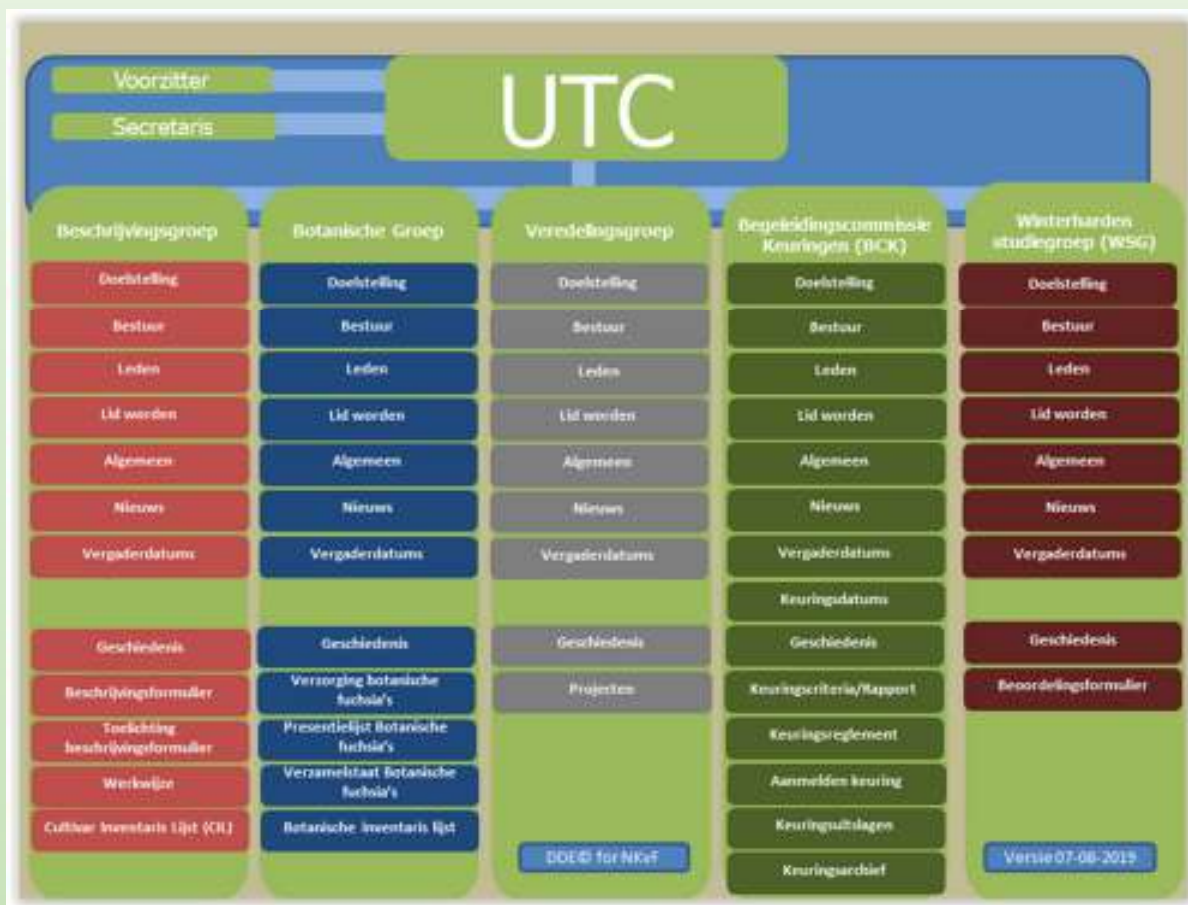
(2) Trefwoord: * **NAAM ZOEKEN/SEARCH NAAM** Blanco=Complete lijst (Blanc=Complete list)

(1) en (2): Gebruik (1) meerdere spaties in de naam het te zoeken op het trefwoord. Hierna zal de naam (ook aanwinst) gevonden kunnen worden.
* Gebruik bij NAAM ZOEKEN (2) enkel letters, zonder speciale karakters zoals * & !. Hierdoor kunnen meerdere namen (ook aanwinst) worden gevonden.

De CIL 2019 heeft ondertussen bijna 900 foto's gelinkt en vele beschrijvingen zijn toegevoegd. De CIL met foto's is al uitgebreid tot 579 stuks. Helaas zijn veel foto's van slechte kwaliteit en soms zelfs niet aanwezig. Daarom willen wij u oproepen om aan ons te melden als u een slechte of geen foto ziet. En indien u een (betere) foto heeft deze aan ons toe te sturen zodat we deze kunnen plaatsen.

De CIL 2015 is weggehaald omdat al deze gegevens overgezet zijn naar de CIL 2019. Binnenkort worden de laatste testen uitgevoerd en dan zal ook de CIL 2018 gaan verdwijnen omdat hier gegevens in staan die niet altijd kloppen. We willen tenslotte de NKvF-gegevens alleen presenteren als die betrouwbaar zijn.

Het laatste nieuws is dat het UTC-menu (zie afbeelding hieronder) verder is aangepast en uitgebreid. Zo zijn bijvoorbeeld de keuringscriteria en het keuringsrapport toegevoegd zodat men kan zien hoe de BCK aan het puntenaantal komt.

De komende tijd zullen er nog zaken worden aangepast en uitgebreid. Als men suggesties heeft voor verbetering van de website dan horen wij dat uiteraard graag.

Ton van der Vorst.

Rapport financiële verslagen regio's 2018

Sinds 2011 gaat jaarlijks een verzoek naar de regiobesturen om de goedgekeurde financiële jaarverslagen aan te leveren. De penningmeester van de NKvF verwerkt deze verslagen in een totaalrapport, waaraan het hoofdbestuur gegevens kan ontlenuen om te bepalen of bijvoorbeeld regio's in financiële problemen dreigen te raken. Veel belangrijker is het feit dat regiobesturen belangrijke gegevens aan dit rapport kunnen ontlenuen. Zij kunnen, per onderwerp, de regionale cijfers naast de landelijke gemiddelden leggen en deze ook vergelijken met de laagste waarden en de hoogste waarden van alle regio's. Deze cijfers zijn volledig anoniem, er is dus niet te achterhalen hoe de buurregio het doet. Wel is te achterhalen welk percentage winst een bepaalde regio haalt uit bijvoorbeeld een groenmarkt of grondverkoop.

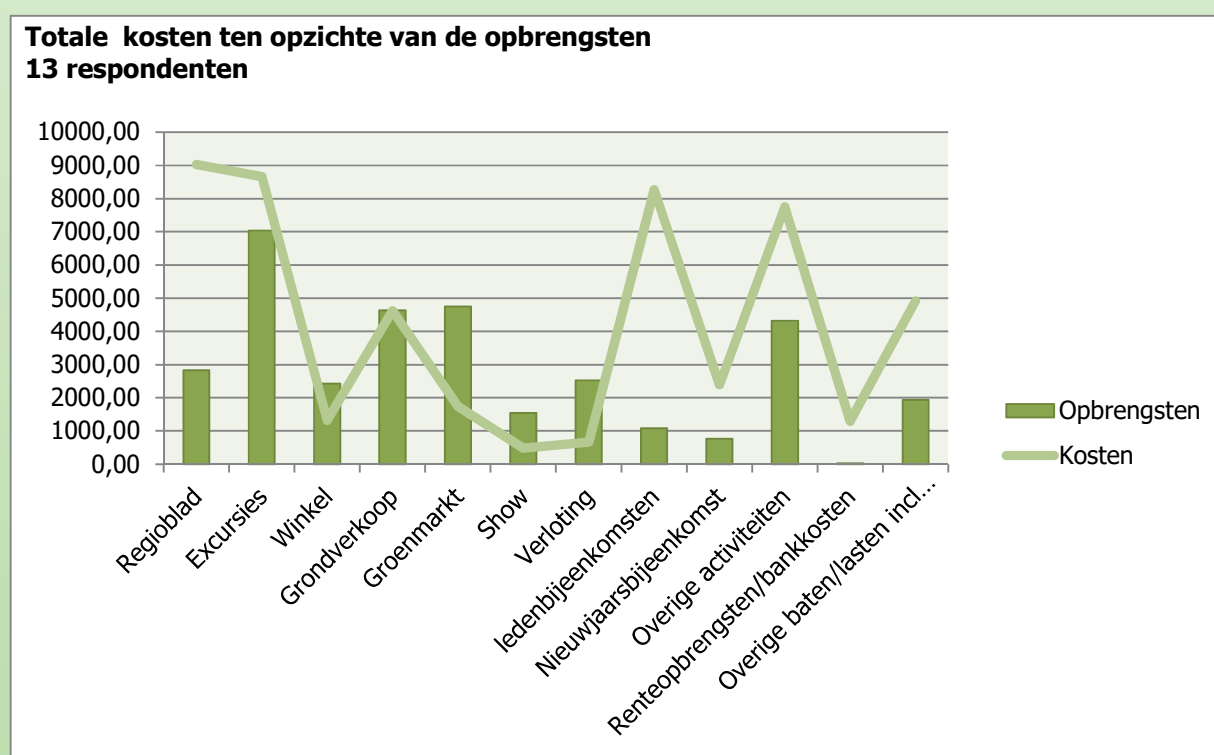
In 2018 hebben 13 van de 23 regio's de financiële stukken aangeleverd, helaas ontvangt het hoofdbestuur deze nog steeds niet van alle regio's, sommige regio's zijn nog steeds bang dat het hoofdbestuur deze gegevens oneigenlijk zal gebruiken en geld weg zal halen bij de regio. We willen benadrukken dat dit niet het geval is en ook niet kan. Het geld is en blijft van de regio. Uiteraard kan deze informatie wel gebruikt worden bij de bepaling van het voorstel voor contributieverhoging en een mogelijk daarmee gepaard gaande verhoging van de afdracht naar de regio.

Het volledige rapport kunt u nalezen op de internetpagina van de NKvF. Hiervoor moet u zijn ingelogd op www.nkvf.nl en dan vindt u de rapporten onder menu *Regio's – Algemene documenten – Rapport regionale financiën*.

Ook de rapporten van 2016 en 2017 zijn hier voor leden te vinden.

Een aantal gegevens willen we hier wel laten zien zodat u alvast een indruk heeft van het 13 pagina's tellende rapport.

De regio's hebben in 2018 gezamenlijk € 51.145,31 uitgegeven en hadden € 44.264,78 aan opbrengsten. Dat leidt dus tot een negatief resultaat van € 6.880,53.

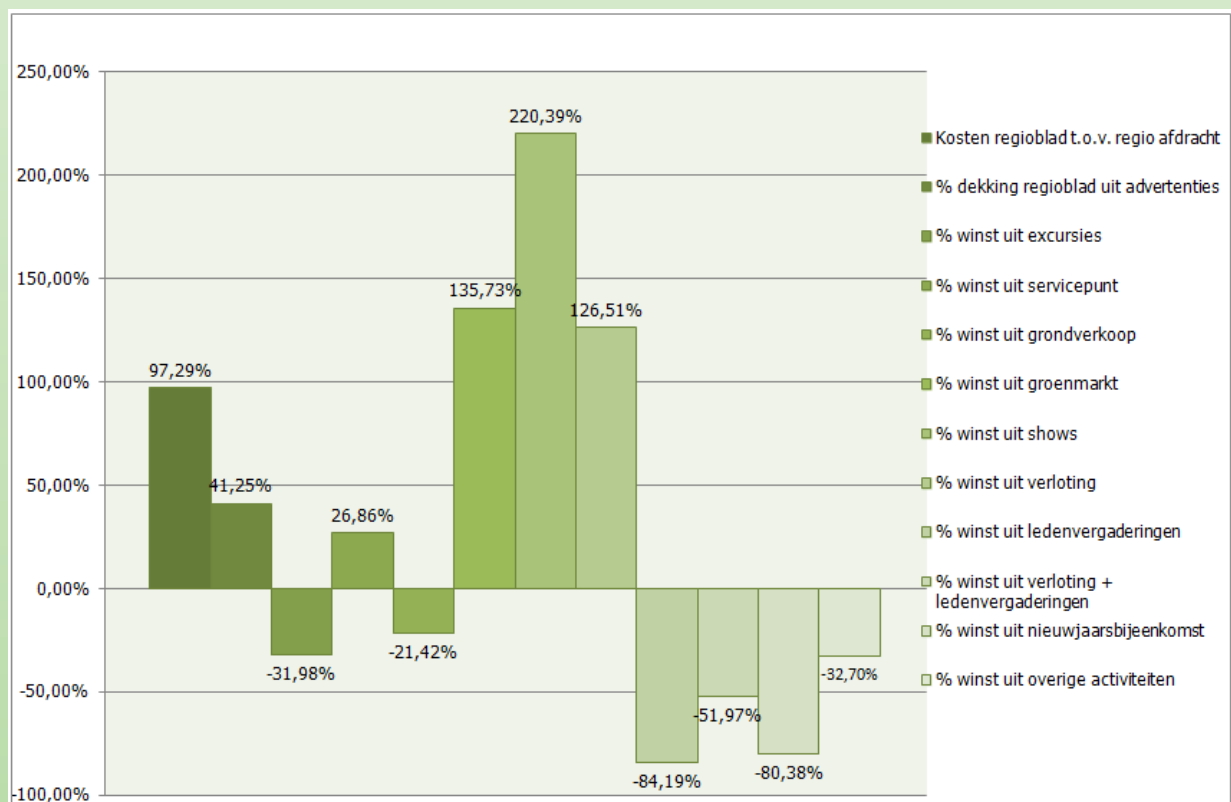

Om een beeld te geven van de wijze waarop de percentages winst/verlies per onderdeel worden weergegeven is onderstaand een stukje van de tabel weergegeven.

Kengetallen alle activiteiten die inkomsten genereren						
	Kn regioblad/ lid/jaar	Kn regioblad t.o.v. regio afdracht	% dekking regioblad uit adv.	excursies	winkel	% winst uit grondverkoop
1 Overland	▶	8,55	46,78%	5,19%	10,07%	26,06%
3 Drenthe						
5 Tweente-stadland	▶	9,55	112,10%	11,21%	3,00%	
6 Oost-Gelderland	C	13,01	132,01%	12,70%		13,07%
7 Veluwe						
11 Zwartkops	▶	11,09	110,10%	14,25%		
9 Noord-Holland Noord						
11 Noord-Holland-Noorden	▶	8,51	87,45%	9,01%	-100,00%	-111,01%
11 Noord-Holland	▶	11,01	110,10%	15,29%	14,07%	-102,9%
15 Midden-Nederland						
17 Noordland						
18 Delfland						
19 Rotterdam	▶	11,91	119,10%	1,44%		
20 Land van Dordt	▶	4,34	50,11%	111,44%	-13,95%	
2 Zuidhollandse Brabant	C	22,05	103,20%	15,10%		1,51%
21 West-Brabant	▶	6,57	61,10%	17,14%		
21 Midden-Brabant	C	8,35	66,50%	0,00%		
25 De Kempen	C	13,13	100,30%	17,75%	100,00%	100,00%
26 Noord-Brabant	▶	1,74	11,21%	0,01%		
27 NO-Brabant						
28 Noord en Midden-Limburg						
Gemiddeld per regio	C	10,88	97,29%	1,22%	3,08%	26,80%
Middelen naar leden	▶	22,65	141,20%	14,20%	14,07%	119,56%
Uitschoters naar beneden	C	1,71	11,28%	0,00%	100,00%	100,00%

Een positief percentage betekent dat door de regio op dat onderdeel winst is gemaakt en een negatief percentage betekent verlies op dat onderdeel. Staat uw regio hier niet bij, dan is het financieel jaarverslag niet aangeleverd. Vraag dan bij uw regiobestuur hoe uw regio het doet t.o.v. andere regio's. U heeft er als lid recht op om dit soort informatie te ontvangen. Het hoofdbestuur zou uiteraard het liefst alle regio's in het rapport verwerkt willen zien. Ook al omdat we dan pas een goed, realistisch en volledig beeld kunnen geven.

In een staafdiagram zijn de gemiddelde resultaten per onderdeel als volgt weergegeven in het rapport.

Tot slot zijn nog wat balansgegevens weergegeven, ook hier uiteraard zonder dat dit herleidbaar is naar een regio.

Financiële middelen en voorraden	Bedragen in €					
	Resultaat	Kas	Bank	Spaar	Reserves	Voorraden
Totaal	-6.880,53	3.647,76	7.372,00	127.788,92	0,00	1.925,50
Gemiddeld per regio	-529,27	405,31	670,18	9.829,92	0,00	481,38
Hoogste	665,34	2.913,44	3.354,95	31.000,00	650,00	739,70
Laagste	-3.012,18	-76,87	38,93	3.998,75	650,00	150,00
Aantal respondenten		9	11	13	1	4

Bij de balansgegevens wordt ook gekeken naar het vermogen van de regio's, afgezet tegen dat van de landelijke vereniging. Om een reëel beeld te geven is het vermogen, zowel landelijk als regionaal, omgerekend naar vermogen per lid.

Aantal leden respondenten peildatum 01-04-2018
Aantal leden NKvF peildatum 01-04-2018

858
1403

	31-12-2018	31-12-2017	31-12-2016
Gemiddeld vermogen respondenten per lid	161,78	166,71	176,86
Gemiddeld vermogen NKvF per lid	72,68	67,36	65,75
Percentage gemiddeld vermogen NKvF per lid t.o.v. respondenten per lid	44,93%	40,40%	37,17%
Indicatief vermogen NKvF op basis vermogen respondenten in verhouding tot aantal leden respondenten	226.979,00	252.397,00	274.316,00
Werkelijk vermogen NKvF	101.975,91	101.975,91	101.975,91
Percentage vermogen NKvF t.o.v. indicatief vermogen op basis vermogen respondenten	44,93%	40,40%	37,17%

In bovenstaande tabel is voor de berekening van het vermogen uitgegaan van de liquide middelen en de reserves. De voorraden zijn niet meegerekend als zijnde vermogen.

Uiteraard hopen we dat we u nieuwsgierig hebben gemaakt met dit beknopte verslag uit het totale rapport regionale financiën 2018. Schroom niet om op www.nkvf.nl in te loggen en het volledige rapport te lezen.

Cor Boom

Uitgebreide Technische Commissie (UTC)

Gezocht voor de Botanische Groep.

Een van de taken van de Botanische Groep is het verkrijgen en in stand houden van de collectie species.

Dit proberen we te doen door zoveel mogelijk materiaal bij verschillende leden onder te brengen en stekken met elkaar uit te wisselen.

We hebben de collectie de laatste jaren met enkele soorten kunnen uitbreiden, maar we moeten helaas concluderen dat we ook verschillende soorten zijn kwijt geraakt.

Deze soorten zijn niet meer binnen de Botanische Groep aanwezig. We zijn dan ook op zoek naar deze verloren soorten, dit omdat we graag de collectie weer compleet willen hebben.

Misschien zijn er oud-leden van de Botanische Groep die nog de species hebben waar wij naar op zoek zijn, of zijn er andere fuchsialiefhebbers die deze verloren species in hun collectie hebben.

Als u deze heeft zouden wij daar graag stekmateriaal of zaad van willen hebben om zodoende onze toch wel grote collectie aan te vullen.

Het gaat om

<i>F. cyrtandroides</i>	<i>F. furfuracea</i>	<i>F. pringsheimii</i>
<i>F. tillettiana</i>	<i>F. macrophylla</i>	<i>F. steyermarkii</i> Tiny
<i>F. ampliata</i>	<i>F. nigricans</i>	<i>F. subparamosa</i>
<i>F. ayavacensis</i>	<i>F. macrostigma</i>	<i>F. triphylla</i> var. <i>Herrenhausen</i>
<i>F. coriaceifolia</i>	<i>F. orientalis</i>	<i>F. wurdackii</i>
<i>F. denticulata</i> var. <i>austromontana</i>	<i>F. pallescens</i>	<i>F. pachyrrhiza</i>

Mocht u iets voor ons hebben, neem dan a.u.b. contact op met de voorzitter van de UTC, Jan de Groot. Hij zal dan één van de dichtstbij wonende leden berichten, die deze dan kan ophalen.

Fuchsiagalmijt.

In oktober kreeg ik wederom een telefoontje van een lid die vermoedde dat zij de fuchsiagalmijt in hun collectie fuchsia's had. Toen zij vertelde hoe haar planten er uit zagen, was het voor mij al min of meer duidelijk dat het vrijwel zeker de fuchsiagalmijt betrof. Ik heb zo spoedig mogelijk de NVWA hiervan in kennis gesteld en zij hebben monsters genomen om met zekerheid vast te stellen of onze conclusie juist was. Helaas bleek het na onderzoek inderdaad de fuchsiagalmijt te zijn.

Alles moest geruimd worden en worden afgevoerd naar de vuilverbranding. Dit is inmiddels gebeurd, waarbij de NVWA aanwezig was bij het afvoeren en er toezicht op hield dat alles volgens de regels gebeurde. Dit om verdere verspreiding te voorkomen en geen besmet materiaal zou achter blijven.

Na de winter, als er een vorstperiode is geweest, zouden deze leden weer fuchsia's mogen houden omdat de kans op een nieuwe besmetting dan niet meer aanwezig is, net als bij andere fuchsialiefhebbers.

De fuchsiagalmijt kan niet tegen vorst. Een goede winter zou goed zijn, maar omdat we onze fuchsia's in vorstvrije winteropslag hebben kan de fuchsiagalmijt zich daar nog altijd ophouden. Vorst is goed voor onze winterharde fuchsia's die buiten overwinteren, want mogelijk daar aanwezige galmijt zal dan dood gaan.

Hoe de fuchsiagalmijt bij dit lid in Nijkerkerveen is terecht gekomen is helaas niet te achterhalen. Hetzelfde geldt voor onze leden in Roosendaal en Sluiskil.

Jan de Groot.

Kalender

December 2019

14 Regio 06, Oost Gelderland. Kerstmiddag.

Januari 2020

04 Regio 23, West-Brabant. Nieuwjaarsbijeenkomst.
10 Regio 25, De Kempen. Nieuwjaarsreceptie.
11 Regio 08, Zuid-Gelre. Nieuwjaarsbijeenkomst.
11 Regio 09, Noord-Holland Noord. Nieuwjaarsreceptie.
11 Regio 19, Rotterdam e.o. Nieuwjaarsbijeenkomst.
11 Regio 11, Noord-Holland Midden. Nieuwjaarsreceptie.
11 Regio 13, Het Gooi, Eemland en Vechtstreek. Nieuwjaarsbijeenkomst.
11 Regio 20, Eiland van Dordrecht. Nieuwjaarsreceptie.
13 Regio 05, Twente-Salland. Nieuwjaarsbijeenkomst.
18 Regio 01, Friesland. Nieuwjaarsbijeenkomst.
18 Regio 18, Delfland. Nieuwjaarsbijeenkomst.
18 Regio 21, Zuid-Hollandse Eilanden. Nieuwjaarsreceptie.

Februari 2020

01 Regio 17, Rijnland. Winterbijeenkomst.

Maart 2020

09 Regio 05, Twente-Salland. Algemene ledenvergadering.
14 Regio 08, Zuid-Gelre. Jaarvergadering (met verkoop van wedstrijdstekken).
14 Regio 09, Noord-Holland Noord. Jaarvergadering.
14 Regio 11, Noord-Holland Midden. Jaarvergadering.
14 Regio 19, Rotterdam e.o. Voorjaarsvergadering (met verkoop van wedstrijdstekken).
21 Regio 18, Delfland. Jaarvergadering.
28 Regio 17, Rijnland. Algemene ledenvergadering.
28 Regio 21, Zuid-Hollandse Eilanden. Algemene ledenvergadering.

April 2020

04 NKvF, ledenraadsvergadering.
25 Regio 09, Noord-Holland Noord. Uitje.

Mei 2020

02 Regio 11, Noord-Holland Midden. Stekkenmarkt.
09 Regio 17, Rijnland. Stekkenmarkt.
13 Regio 17, Rijnland. Hanging baskets maken.
16 Regio 09, Noord-Holland Noord. Laatste bijeenkomst voor zomervakantie en stekken uitdelen.
19 Regio 18, Delfland. Fuchsiamarkt en ruilbeurs van Groei & Bloei.
23 Regio 05, Twente-Salland. Stekkenmarkt.
23 Regio 05, Twente-Salland. Ledenbijeenkomst met lezing over geraniums en pelargoniums.
30 Regio 21, Zuid-Hollandse Eilanden. Bos- en Burchtfair in Oostvoorne.

Juli 2020

18 Regio 11, Noord-Holland Midden. Dagtocht.
24, 25 en 26 Regio 17, Rijnland. Fuchsiashow.

Augustus 2020

01 Regio 17, Rijnland. Busreis naar Midden Noord-Brabant.

September 2020

- 05 Regio 19, Rotterdam e.o. Najaarsbijeenkomst.
- 19 Regio 11, Noord-Holland Midden. Ledenbijeenkomst.

Oktober

- 01 Regio 17, Rijnland. Najaarsbijeenkomst.

Regiobladen en regionieus

'Beltsjebloom' (Regio 01, Friesland) nr. 2: Verslag voorjaarsvergadering van 23 maart 2019. Agenda van de najaarsledenvergadering 2019. Verslag busreis 3 juli 2019. Verslag open tuinen 2019. Verslag met foto's van het Floralia-Fuchsia-Festival op 7 september 2019.

'De Fuchsiagroet' (Regio 05, Twente-Salland) nr. 4: Activiteitenkalender 2019-2020. In Memoriam Femia Swaters. Ledenbijeenkomst op 11 november met lezing over de geschiedenis van de Dinkel. Planten met obesitas. Mogelijke fuchsiashow bij Havezate De Oosterhof in Rijssen in 2020? Samenvatting lezing over de Orchidee gehouden tijdens de ledenbijeenkomst op 30 september 2019. Verslag bezoek aan kwekerij 'De Hessenhof' in Ede en de Fantasietuin bij Het Loo.

'Zuid Gelre's Fuchsiablade' (Regio 8, Zuid Gelre) nr. 6: Uitnodiging regiobijeenkomst op 9 november 2019. Verslag bijeenkomst en wedstrijd op 7 september 2019. Verslag plantenkeuring in andere regio. Verslag bezoek aan de fabriek van DeWit – gereedschappen. Nog meer planten met mooie kleuren in de herfst. Fuchsia's in Zeeuws-Vlaanderen. Vogels deel 36 Kleine Karekiet *Acrocephalus scirpaceus*. Veredelresultaten van Hans van Aspert: 'Henk Westershuis'. Agenda 2020.

'De Vier Jaargetijden' (Regio 13, Het Gooi, Eemland en Vechtstreek) nr. 3: Uitnodiging en agenda ledenbijeenkomst op 14 oktober 2019. Ongewone bladplant Calathea Musaica. Vriendendag en Kuipplanten als oude meesters. Uitslag keuring wedstrijdplant 'Delta's Sara'. In Memoriam Menso Rappoldt. Verslag barbecue 3 augustus 2019. Reisverslag van de fam. Lokker naar Ierland. Witte warme winterweken van donderdag 21 november t/m maandag 23 december. Ineke's (tuin)dagboek.

'Rijnlands Regionieus' (Regio 17, Rijnland) nr. 6: Verslag najaarsbijeenkomst op 28 september 2019. In Memoriam Aad Franck. Activiteitenkalender 2019-2020. Verslag bezoek aan Kees van Hameren.

'Nieuwsbrief' (Regio 18, Delfland) nr. 39: Verslag stekkenkeuring op 31 augustus 2019. Verslag van de najaarsruilbeurs op 5 oktober van de plaatselijke afdeling van Groei & Bloei inclusief het snoeien van fuchsia's. Regioprogramma 2020.

't Stekkie' (Regio 21, Zuid-Hollandse Eilanden) nr. 3: Uitnodiging en agenda najaarsbijeenkomst op 26 oktober 2019. Verslag Najaarsbijeenkomst 27 oktober 2018. Verslag open tuindagen 2019. Privacy wetgeving. Verslag markten en activiteiten 2019. Activiteiten 2019 - 2020.

'De Bel' (Regio 23, West-Brabant) nr. 3: Verslag met foto's van de boottocht Drimmelen-Rotterdam. Uitnodiging en agenda voor de najaarsvergadering op 5 oktober 2019. Verslag en foto's themadag op 24 augustus 2019.

't Vrindje' (Regio 24, Midden-Brabant) september 2019: Beschrijving fuchsia 'Assendelft'. Activiteiten 2019. Kamerplanten. Verslag en foto's van de winnaars van de Martien de Kleijntrofee 2019. Leugenbèngskes op de Kampina of De Loonse- en Drunense Duinen.

'Ciske de Rat'

Foto: Dominicus Bergsma